

KERNPUNTEN BELEID INZET NIET-GECONTRACTEERD AANBOD (NGA)

Praktische toelichting voor verwijzers en lokale toegang.

Onderstaand volgt een beknopte weergave van het beleid inzet niet-gecontracteerd aanbod (NGA) met het daarbij horende afwegingskader en werkproces.

1. Doel en uitgangspunten van het NGA-beleid

Het regionaal beleid Niet-Gecontracteerd Aanbod (NGA) is opgesteld om de inzet van jeugdhulp buiten het gecontracteerde aanbod te beperken. De regeling geeft duidelijkheid over objectieve criteria, voorwaarden en uitzonderingssituaties voor de inzet van niet-gecontracteerd aanbod (NGA). NGA is alleen inzetbaar in situaties waarin jeugdhulp **niet uitstelbaar** is én er **geen passend alternatief binnen het gecontracteerde aanbod** beschikbaar is óf waarbij de noodzakelijke hulp niet binnen het gecontracteerde aanbod geleverd kan worden. Het beleid beoogt:

- **Kwaliteitsverbetering:** alleen jeugdhulp die voldoet aan eisen Jeugdwet en beroepscode;
- **Doelmatigheid:** versterken positie gecontracteerde aanbieders, kostenbeheersing, voorkomen van perverse prikkels;
- **Procesdiscipline:** uniforme en transparante besluitvorming.
- **Rechtmatigheid:** voorkomen van onrechtmatige aanbestedingen

Kernuitgangspunt: “Nee, tenzij...”

*NGA wordt uitsluitend overwogen wanneer inzet binnen het gecontracteerd aanbod **objectief onmogelijk of ontoereikend** is, óf er sprake is van een uitzonderingssituatie.*

2. Wanneer mag NGA worden ingezet?

NGA kan alleen worden ingezet in de volgende situaties:

2.1 Geen passend gecontracteerd aanbod beschikbaar

- Geen enkele gecontracteerde aanbieder kan een voldoende passend (toereikend) alternatief bieden.
- De ‘next best’ oplossing kan voldoende zijn; dit moet aantoonbaar zijn onderzocht.
- Overbruggingszorg door gecontracteerde aanbieders moet eerst zijn onderzocht als tijdelijke oplossing noodzakelijk is.

Belangrijk

- *Ervaring met, of persoonlijke voorkeur voor, een niet-gecontracteerde aanbieder vormt **geen grond** voor inzet van NGA. Alleen **inhoudelijke argumenten**, gerelateerd aan de aard en invulling van de benodigde jeugdhulp, kunnen aanleiding zijn om NGA te overwegen.*
- *Betere (vervoers)bereikbaarheid van een niet-gecontracteerde aanbieder is **geen zelfstandige reden** voor inzet van NGA. Indien uitsluitend de bereikbaarheid een knelpunt vormt, wordt eerst met de gecontracteerde aanbieder onderzocht of hiervoor een **praktische oplossing** kan worden gevonden.*

2.2. Woonplaatsbeginsel

De jeugdige woont buiten regio WBO, maar WBO is verantwoordelijk volgens het woonplaatsbeginsel én lokaal ontbreekt passend gecontracteerd aanbod

2.3. Zorgcontinuïteit bij verhuizing

De jeugdige verhuist naar WBO, maar een lopend traject (waaraan al toestemming is gegeven) moet worden afgemaakt (maximaal 1 jaar).

2.4. Niet-uitstelbare of spoedeisende hulp

NGA kan worden overwogen als:

- de veiligheid van de jeugdige in gevaar is;
- sprake is van acute psychiatrische problematiek;
- sprake is van (vermoedens van) seksueel misbruik of huiselijk geweld;
- een uithuisplaatsing voorkomen moet worden;
- jeugdhulp voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing
- continuïteit van al gestarte jeugdhulp direct bedreigd wordt.

Belangrijk

- *Wachttijden, bijvoorbeeld door personeelskrapte of beperkte beschikbare plekken, vormen geen zelfstandige reden voor inzet van NGA. Alleen wanneer sprake is van een urgente en schrijnende situatie en onmiddellijke inzet noodzakelijk is, kan NGA onderbouwd worden overwogen.*
- *Bij Behandeling met Verblijf en Crisiszorg zijn gecontracteerde aanbieders zelf verantwoordelijk voor het organiseren van overbruggingszorg of het vinden van een alternatieve aanbieder. NGA is in deze situaties niet van toepassing.*

3. Voorwaarden voor inzet van NGA

NGA mag alleen worden ingezet wanneer:

- **De gemeentelijke toegang expliciet toestemming geeft.**
Eventueel al geleverde jeugdhulp vóór toestemming is voor risico van de aanbieder.
- **De aanbieder voldoet aan de kwaliteitseisen van Regio WBO.**
 - Jeugdwet, SKJ/BIG-registraties, product specifieke eisen.
 - Als het product niet vergelijkbaar is met Regio WBO productcodes moet de aanbieder aantonen hoe kwaliteit wordt geborgd.
- **Toestemming geldt maximaal 1 jaar.**
 - Verlenging alleen bij zwaarwegende redenen. Denk hierbij aan perspectief biedende verblijfsplekken.
 - Acute toestemming (spoed) geldt max. 2 weken; daarna volledige afweging verplicht.

Het behandelplan moet de route naar contractuele jeugdhulp beschrijven.

Bijvoorbeeld perspectiefvolle terugkeer naar eigen omgeving of overdracht naar gecontracteerde aanbieder.

3.1 Hardheidsclausule

Alleen toepasbaar bij **zeer uitzonderlijke situaties** waarin strikte toepassing van het afwegingskader tot een onredelijke uitkomst leidt.

4. Stappen aanvraag NGA

Hieronder staat een vereenvoudigde, handzame weergave van de beslisboom en processtappen. Gebaseerd op bijlage 1 de beslisboom en het regionaal proces.

Stap 1: Vraagverheldering

- Is er een duidelijke hulpvraag?
- Is WBO verantwoordelijk (woonplaatsbeginsel)?

- Offerte / onderbouwing vereist bij afwijkend tarief of verblijfszorg. Leg voor aan Team WBO voor advies en eventuele noodzakelijke onderhandeling met aanbieder

Stap 2: Verkennen gecontracteerd aanbod

- Is er passend aanbod binnen gecontracteerd spectrum?
- Zijn de juiste aanmeldroutes doorlopen?
- Is onderaannemerschap / overbruggingszorg / toetreding mogelijk? Consulteer Team WBO.
- Persoonlijke voorkeur ≠ reden voor NGA.

Stap 6: Besluitvorming

Trapsgewijze accordering binnen gemeente:

Totaalbedrag aanvraag	Accorderende functionaris
< € 50.000	Teamleider sociaal domein
≥ € 50.000	Manager/directeur sociaal domein

Stap 3: Beoordelen noodzaak maatwerk

- Spoed/crisis?
- Betreft het specialistische hulp die niet is ingekocht?
- Is continuïteit van lopende hulp vereist?
- Gaat het om jeugdhulp buiten regio WBO?

Daarvoor vinden twee toetsen plaats:

- Kwaliteitsfunctionaris / procescoördinator (inhoud en rechtmatigheid)
- Toets vier-ogenprincipe functionaris andere discipline (bv juridisch of financieel adviseur)

Stap 4: Kwaliteitstoets beoogd aanbieder

- Check bij Team WBO aanbieder bekend / uitgesloten?
- Is aanbieder gecontracteerd in andere regio?
- Voldoet aanbieder aan product specifieke kwaliteitseisen
- Zijn registraties (SKJ/BIG) op orde?

Stap 7 – Formulier maatwerkovereenkomst

- De toegang vult het formulier volledig in en stuurt het naar Team WBO. Team WBO controleert tarief en voorwaarden.
- Team WBO toetst opdrachtwaarde en doet indien nodig inkoopmelding (incl. verzoek afwijkingsbesluit).
- Team WBO stelt de maatwerkovereenkomst op.

Stap 5: Maken tariefafspraken

- Afwijkend tarief? → altijd overleg met Team WBO.

5. Rol van verwijzers

Van verwijzers (huisartsen, jeugdartsen, GI's):

- Altijd eerst gecontracteerd aanbod onderzoeken.
- Tijdige afstemming met toegang
- NGA pas aanvragen wanneer objectief blijkt dat passend aanbod ontbreekt.
- Transparant communiceren met jeugdige/gezin over de beperkingen van NGA.
- Bij GI's: toegang maakt gebruik van expertise van GI over urgentie en toereikendheid.
- Tussentijds monitoren en afstemmen met toegang.

6. Verantwoordelijkheden in de keten

Gemeentelijke toegang

- Voert toetsing op uitzonderingssituaties en kwaliteit uit.
- Consulteert Team WBO.
- Beoordeelt rechtmatigheid en tarief.
- Geeft akkoord en vraagt aan via formulier.

Team WBO

- Denkt oplossingsgericht mee binnen gecontracteerd aanbod en escaleert waar nodig.
- Voert tariefcontrole, contractuele en aanbestedingsrechtelijke toets uit.
- Stelt definitieve maatwerkovereenkomst op.

Aanbieder

- Moet kwaliteit kunnen aantonen en voldoen aan producteisen.
- Zet in op overdracht naar gecontracteerd aanbod

Verwijzer

- Onderbouwt noodzaak NGA en werkt samen met toegang.
- Monitoren en evalueren van de effectiviteit van de ingezette zorg.